

Latweefch u Awises.

Nr. 7.

Zettortdeena 15. Webruari.

1862.

Awischu finnas.

Nihga. Janwara mehnisi ar Nihgas. Dinzburgas eisenbahni braukuschi: 11 tuhfst. 402 zilwelci un ar to eisenbahne eenehmuse 14 tuhfst. 720 rubl. 54 kap. un par prezzes. lohpu un wissaduleetu weschau eenehmuse 22 tuhfst. 560 rubl. 42 kap. Zaur zaurim rehkinahs tad nu isnahk us ilatru deenu 1 tuhfst. 202 rubl. ko eenehmuschi un kahdi 367 zilwelci. kas ikkatra deena braukuschi; tas us wissu gaddu tikkai buhtu kahdi 134 tuhfst. zilwelci. kas ar scho eisenbahni brauktu un buhtu tikkai 438 tuhfst. rubl. ko scho eisenbahne par wissu gaddu eenemu. **Safka**, ka ar to eisenbahne ne warr pahrtikt, bet stipri zerre. ka us preekschu un ja Deewas dohd labbalu andeli nesk taggad — fur Nihdsineeli schehlojabs, ka nekahda andele taggad ne effoht — labbi eschoht un buhschoht eisenbahnei pahrtikshanas deesgan. — Nihdsineekeem taggad jamaika nodohshanas no itt wisseem un wissadeem ratteem un ohrehm, ko tee turr; no leeleem un stahutes ratteem 5 rubl., no masakeem 2 ir 1 rubl. par gaddu. Ja kahds sawus rattus naw usdewis pee polizijas, tad tam strahpes-nanda jamaksa.

Widsemmes lauku lohpschanas beedriba taggad usaizina wissus lauzineekus, lai peeteizabs ar sawahm ehkahn pee tahs Wissaugstaki apstiprinatas beedribas, kas teem, kas pee schihs beedribas peeturresees, atlihdsina skahdi, ja ar ugguni kahda ehla pohtita tappufe. Teizama leeta, pee kurras ikkatreem prahrigam fainneekam ar pateizibu gan buhtu jaturreahs. Jo zik ehku un mahju ikkatra gadda ar ugguni aiseet! Nydohmajeet paschi scho leetu! Kursemme taggad arri taha beedriba eetaisita.

Warschawa. Jaunais Wirsbiflaps wissas basnizas Warschawā atkal lizzis atfleht un Deewa kalposchanu turreht un udrunnadams teizis, ka ne warroht wehleht itt par grehlu fwehtu weetu faimoht ar paauligu dseefmu dseedaschanu. Un

atkal tas Bislaps, kas tadehk zeetumā likts, ka basnizas lizzis aissleht, taggad rafstijis luhgschanas grahmatu, kurra winsch safka, ka ne effoht wainigs pee ta grehla, bet tikkai tadehk pawehlejis aissleht basnizas un aissleedsis basnizu turreht, ka ne finnajis zittadi schihs fwehtas weetahs pasargaht no tah-deem besdeewigeem darbeem. Nu atkal ar fw. preeku un gohdu Deewam falpo.

Kankasus kalmōs iegahjuschā gaddā Tscheftschentshi, là jaw stahstihts tappis, par sawu pahrgalwibu tappe pahrmahziti un tikkai Sultans Murads ar 3 beedream bij isbehdsis. Bet nu atkal gaddijahs diwi, Atabaüs un Umma, kas kalmu laudis samussinojuschā, tà ka fahluschi erlaustees Kasaku stanziās un laupiht sigrus un lohpus. Tad nu Generals Mirskis papreelsch pats gahjis pee kalmu laudim, tohs ar labbu pamahzijis un tee swehrejuschā, ka ne flehpshoht un ne uenemschoht schohs blehshus un dumpineekus. Wehl Generals zitteem Generaleem un Valkawnekeem pawehlejis no wissahm puschein turpu dohtees, fur tee 2 kalmu lauschu waddoni ar saweem pulzineem usturrejahs, un no kalmu laudim mihlitschus nehmis lihds. Gruhti nu gan bijis leelu leelōs kalmōs, dsiłłos kalmu grawās un celejās un sliktā laikā ar sawu farra-spehlu tē darbotees, tomehr eenaidneekus tā aplenzejis un spaidijis, ka Atabai laudis atstahjuschā un paschi padewuschees. Atabaüs ar sawu dehlu un 3 beedream gan bij paslehpees, bet bei-dsoht pats nahjis pee Valkawneeka Aduijewa un pats padeweess, lai schehligs Keisers ar winnu dorroht, ka gribboht. Umma, kas Schamila laikā bijis sliprs un lohti drohsh waddons, ar saweem beedream isbehdsis un flehpees gruhti pee-eetamās weetās. Mihlitschi gan wissas weetas ismeklejuschā, bet ne warrejuschā tohs dabbuht, jo lohti gudri finnajis wissus peewilt. Tad Generals Mirskis wehl wairak salbatu sa-aizinajis un lizzis

wiffur peeteift, ka ne palifchoht ar meeru, pirms Ummu dñshwu jeb nokautu rohkås dabbujis. 4 ned-dekas wehl wiffas mallas iñmellejuñchi, bet welti. Umma bij flehpees kahdå falna allå, kas zaüt leelu flints almini bijuse apflehpfa, ta tad saldati daschu reiss schai allai gaxram gabjuñchi unto nebuht naw manniujischi. Beidsoht 14tå Dezemberi Ummas ar sawu pamihliu un saweem bee-dreem pats nahjis un padeweess Keisera schehlasti-bai. Schehligs Keisers tad arri naw fohdijis, ka pelnijuschi, bet abbus, Ummu un Atabai, lizzis nowest kahdå gubernementi, kas tahtu no Kaukasus; tur teem jayaleek tåpat, ka Schamilam.

Wahzemme darbojahs taggad ar wiffadeem padohmeem, ka ar Wahzu walstu-beedribu lai darra, jo ar laiku israhdijses, ka ta, ka 1815tå gaddå scho beedribu eetaisjuschi, taggad — wiffuwairak gruhtds karra laikos — ne effoht wairs labbi deesgan. Kohburgas Grzogs isgahjuschi gaddå jaw isdewe padohmu, ka scho waistu-beedribu labbi warroht pahrtaijht, ir Bruhschu Kehnisch, beidsoht wehl Sakschu Kehnisch padohmu isde-wis, bet ne warr useet tahdu padohmu, kas itt wiffeem patihk, kam dalla gare to. Taggad nu Eistreikeru Keisers, Baijeru, Württembergas, Annoveru un ir Sakschu Kehnini un Esses un Nassawas Leelerzogi islaiduschi grahmatas, kur tee raksta, ka tee Bruhschu padohmu nebuht ne warroht peenemt. Turprettim atkal Bruhfis un zitti masaki waldineeki, kas Bruhfim peeturahs, atrofsta grahmatas — un ta tad gan wehl ilgi ees, pirms weenä prahitå wiffi sa-ees. — Safka, ka Bruhschu Kehnisch nu arri gribboht Italias jaunu walsti par pilnigu walsti aisiht un peenemt.

Italiä dauds weetas un pilstatas gan schä gan ta rähdijuschi, ka Bahwestu gan angstl zeenijoht par sawas tizzibas galwu un tam pasemmiги klufoht un wiffu gohdu dohdoht, bet ka Italias jaunu leelai walstei ne warroht labbi klahtees, ja Mohma ne paleek par wiffas walsts galwas pilstatu un ja Veneziu ne dabbu klahf pee schihs walsts. Italias waldischana aiseeds ta darricht un pawehle-juse, lai gaida, comehr ar labbu to warreschoht isdarriht. Pawaßarå, ta wiffi tzz, israhdijses, ka schi gruhta leeta heigsees, jo ja ar labbu naw

iédarrama, tad bes karra starp Eistreikeri un starp Italiu ne paliks.

Londonē ar steigshanohs taisa to nerestetu leelu pilli, kur schinni gaddå rahdihs wiffu to leelu pulku leetu, ko no wiffahm pafaules semmehm tur-pu nosuhlijuschi wiffadi ammatneeli, vabrikki, meisteri, skunstes leetu meisteri, ir lauku-kohpeji, maschinu taisitaji etc., un ikkats no saweem dar-beem, sawas prezzes, jeb augleem to nosuhlijis, kas jo labbi taisihts un wehrti wiffai pafaulei rahdih; jo tad tur no wiffas pafaules walstim sa-nahls laudis un tahdu leetu pratteji schihs leetas redseht, un ikkatas laurtas leeta, kas lohti tei-jama isrohdahs pahr zittahm leetahm sawâ laurtä, dabbuhs gohda malsu. Ihpaschi itt leela wiss-gudraku, mahzitu un ir angstl lungu summisione or to darbojahs, wiffu ectaisjht, pa laurtam salist, wiffu waldbiht un beidsoht nospreest par gohda maf-sahm. Ir no Kreewussemmes luggu lahdinsh ar wiffadahm skunstes leetahm, ammatneeli darbeem un semmes augleem us Londoni nogahjis un schahs leetas effoht paschas pirmas, ko tai leela pilli, kas wehl naw gattawa, salikkuschi.

Londonē. Enlenderu Awises gan schä ta run-na par Ameriku, un zittas gan duhshigl pafkub-bina, lai ne zeeshoht, ka brihw-walstis ar karra-fuggeem, jeb ar wezzu fuggu nogremdeschanu ohstas ne wehle andeles fuggeem ee-eet wehigu-walstu ohstas un ta andeli pohstoht, to mehr waldischana to ne klausu un taggad Enlendereem lehnaks prahts prett Ameriku. Safka, lai paschi sinnahs sawâ starpâ un lai paschi ar faxru jeb ar labbu sawu ee-naidu beids. Par dauds ilgi ta ne warreschoht far-roht, jo abbeam ahtri peetrühlschoht naudas un spehka. —

Parisē atnahjis Glidels, weens no teem 2 wihireem, ko brihw-walstu kapiteine par nepatesu bij sanemis un kas us Enlenderu stipru grahmatu tappe atlajts, — un taggad Parisē. Effoht lohti baggats wihrs no wehigu-walstim, kas leeliski fah-loht Parisē dñshwoht un leelas balles taisiht un ta peelabbinajoht Sprantschus, lai nahk pasiga mehr-gu-walstim un tohs isteizohrt un peenemmoht par pilnigu ihpaschu walsti.

Mejika. Werastruktes ohsta Juan d'Uloâ nahk jo deenas jo wairak fuggu ar saldateem un kaxaleetahm no Sprantscheem, Spanjereem un Enlendereem, jo ta rahdahs, ka gribboht stivri prettim turretees. Sprantschu Awises gan stabstija, ka Mejika nezik ne turrechotees prettim, jo wijsleelaka walts daska labvraht usnem schoht to padohmu: Rehnina walsti eetaisht- un Eistreikeru Reisera brahli ar preelu peenem schoht pat sawu Rehninu tadehk, ka senn apnikuschi ar to pohsta buhfschanu. Bet nu dsird, ka Mejika no ta ne gribboht ne dñrdeht, jo bishstabs, ka wezzi eenaid-necki, Spanjeri, ne eetaisahs Mejikâ un tadehk tee, kas lihds schim sawâ starpa bij fanikhushchi, taggad atkal paleekoh draugi un ar wissu spehku weenvrabtigi gribboht kaxroht prett Spanjereem, Calendereem un Sprantscheem. Paschâ newesteligâ semmi, leelös kahnös, til tahlu no Ciropas, til weegli ar karen warrbuht ne ees, ja Mejikas laudis tikkai now til bailigi un glehwi kâ Nihnas saldati. Tadehk leelalu spehku Sprantschi turpu gribboht suhtiht.

Seemet-Amerika. Ar karru ne eet us preefschu, ar wehrgu-walstu ohstu aplenzfchanu arri ne, jo juhromolla effoht kahdos 2 tuhlest. juhras juhdsu garra; kas te ikkatru fuggi warr fawaldiht, lai no ohsta ne iseet, nedz ee-eet ohsta. Tadehk faktu, ka kahdeem 400 fuggiem effoht laimojees wehrgu-walstu ohstas ee-eet jeb iseet no tahm, jebchu ee-naidneku fuggi wissur gluhn. Bet nu Enlenderi un Sprantschi faktu: ja Amerika ne spehoht wißas juhromallas ta aplenzeht, ka itt nekahds fuggis ne warr zauri laustees, tad tas nelas ne effoht, bet tis tahda andeles spihleschana, ko ne warroht wehleht. Lai Amerika tadehk atkahpjahs ar labbu. To atkal Amerikas brihw-walstis ne warr darriht, ja wehrgu-walstis ar karru-gribb pesspeest. Lai padohdahs un atkal ar kahm sabeedrojahs. Ar karru pa semmi tapat eet. Effoht gan kahdi 500 tuhlest. saldati, bet nekahdi derrigi Generali un pa to aplam-leelu semmi kaxra-pulki weetu weetahm-ta iskafinati, ka nekur ar leelu spehku ne warr darbotees un talabbad nekahdas leelas leetas ne spehj padarriht. Ta tad nu irr un paleek tas pats, kas bijis un aplama nauda, spehks un laiks tikkai welti tohp is-tehreti. —

S—3.

Jannas finnas.

Londones zeetuma nammus taggad pahrmelle un zit spehdami un finnadami tohs vahrlabbo. Irr atradduschi daschâ weetâ itt ehrmigas leetas. Ta usgahjuschi weenâ zeetumâ difchleri, kas jaw 48 gaddus zeetumâ sehsch. Winsch arweenu leedsees, ka ne effoht itt neweenam zilwelam nelo parradâ un orri to nelad naw fozijis, ka scho parradu ne spehjohit aismalkaht. Woi naw ehrmigs putnis?! Tam labbal zeetums patizzis nelâ brihwesiba. Taggad nospreests, ka pebz 2 mehnescheem no zeetuma ja-islaisch.

Enlantes pasts aispehrnajd gaddâ suhtijis 564 milj. grahamatas, 71 milj. Awises un 11 milj. 700 tuhlest. grahamatu vakkas. Pee tam strahdajuschi 25 tuhlest. zilweli; eenehmuschi wairak nelâ 18 milj. rubukus.

Japanes walsti us Nipones fassas irr tas wijsleelakais pulstens. Schis effoht 6 tuhlest. birkaru smags un 17 veydas augsts.

Seemet-Amerika sahl tahdas laiwas taisiht, ar kurerahm jo ahtri par leddu warr braukt. Laiwai appaßschâ irr 3 leelas fliiddkurpes itt ka schneem, kas leddu skreij. Diwas fliiddkurpes irr zeeti peefaltas, ar to tresho, kas swabbada, laiwi stuhere. Ja zella wehjsch ween gaddahs, tad laiwi uswelt sehgeles un schi tad jo ahtri par glummo leddu aisskreij. Us Udsones esara jaw dauds tahdas laiwas effoht.

Wesuwa kâlna uggunis - iswemfchana Sta Dezemberi 1861.

(Statues Nr. 6.)

Us ehkahm Torre del Grekâ, kur pelni tappe is-mehroti, tee bij $4\frac{1}{2}$ zellu angst. Saknu dahrif bij apkwehpuschti, mehnes-rohse bij sawu pehrwi pahwehrtuse, eljes kohku sudraba-balstums bij pat melnumu palizzis un orangschu kohlem lappas bij ta apbehrtas ar pelneem, ka sarri no ta swarra tappe nolekti. Es redseju wihrus kahpostus nosflauksam un kohkus krattam. Appalsch kahda eljes kohla pasudde semneeks to darridams, pelnu laudse, kas us winnu nokritte. Par wissu scho laiku kritte tas uggunis leetus wehl arweenu un jo ahtri.

Sorrentē issflattijahs eelas un dahrſi til gluddi kā fmiltaina juhymalla, tad uhdens no kasta at-kahpjahs, pelni bij wissōs lambahōs eespeeduschees un blohdas un galduš apklahjuschi. „Muhu lai-wahm,” fazzija faudis, „waijadseja kompassu lihds uemt, zittadi pa tumſu Neapeli nekad ne buhtu at-radduschi.” Tāpat bij Pianas un Kapras fallā. Bij til tumſch, kā pee faules aptumſchanas, un duhmu-stabba widdū ne warreja tahlu redseht. Es nogahju pee juhras un apluhloju uhdens wirſu, kā til jauka, til ſilla un ſlaidra mehds buht, ka klintis dauds affu dſiklumā warr redseht un ſiwiſ ſtarp tahn ſpehlejam. Taggad bij uhdēnam purwja pehrwe, jo leela kahrti pelnu veldēja pa juhras wirſu. Faudis ſtabftija, tee effoht juhru wiſſu nahti pee kahras kalna ruhſchanas appakſch fewis mannijuschi drebba. Bij behdigi un turklaht ehrmigi redſoht, kā tee ſihwi pelni azzis ehde un tahn affaras ſtraumehm iſſpeede. „Atplehteet fawuleetus ſchirmi, kā ne tohypat neredſgi,” fazzija weens no teem, bet pelni celihde appakſch manna ſchirma un man waijadseja no teem behgt. Nu appakſat dewohs us juhymallu un Neapeli. Atpakſat braugohz azzim tā rahdiyahs, itt kā maktigais duhmu-stabs debbefis ſtuttejoht, ja tas ne buhtu ſeelā augſtumā prett deenas-widdu atgreeses un pahr juhru iſplehtees. Duhmu-stabs apklahje wiſſu juhras lihku un iſſteepahs lohti tahlu, jo lihds Kapri un Salernai lihje pelni. Mehs redſejam ſcho leetu lihſtam, mehs to mannijam us ahdas un eerihjam to daudſtreis. Swehdeenas nahti effoht ſchis ſtab- no appakſchejeem zaurumeem 10 tuhſt., tas no wezza kratera 5 tuhſt. pehdas augſtu uſlahvis debbefis.

Brett waſkaru mittejahs kalna vehrkons un til laiſtijahs ugguns gaiſchums op krateri us kalna wirſus. Duhmu- un ugguns-stabbi allachin us- lahpe, ſajdukti or ſibbineem un or uggunigahm loh-dehm. Nahti un nahloſchā rihtā atkal bij ſemmē gruhdeeni, kā pilfata iſpohtſchanu wairoja. Kad ohtdeen faule uſlehze, tad tappe Neapele zaur to

melno pelnu un duhmu mahloni optumſchota, kā wehl arveenu ſtarp mums un kālnu bij. Kad faule augſtaki lahpe, tad duhmu-stabba mallas itt fa-wadi ſpihdeja. Treschdeenas rihtā bij ſtabs dauds maſaks valizzis, duhmi no oppakſchejeem zaurumeem wilkahs kā migla pahr ſemmes wirſu. Torrē tappe wehl trihs ſtipri gruhdeeni ſemmē manniſti, un nu wehl dauds nammi fagruā.

Zettortdeenas rihtā atkal nogahju us Torri un tapehz, kā kālns taggad bij meerig, apluhloju tahs daſchadas pilfata dakkas. Eisenbahnes ratti ap-turreja ne tahlu no tahs ihſtas weetas, un reiſnekeem waijadseja gabbalu kahjahn eet. Kad gribbeja ſlahtako rattu rindu ſafneeg. Juhymallā bij maktiga klints no wezzas lahwas no 1704ta gadda, kā zaur taggadeju ſemmes trihſechanu bij pahr-plehſta widdū puſcham. Ta bij kā ar zirwi pahr-zirſta un zaur plihfumeem ſpedahs uhdens ſtrau-nes no ſemmes ahra. Semme tē bij augſtaki pa-zeļta tappuſe un juheia tahlu atkahpuſees, un ne tahlu wahrijahs ta itt neganti. Kahdas fagruūſchas mahjas akai ſemmes trihſechana bij ſee-nas pahrplehſuſe un nu uhdens ſkrehje no kalna zaur alku zauri.

(Turplikam beigums.)

Sluddinſchanas.

No Aurumuiſchias Krohna pagasta-teeſas tohp tee, kām pee tahs aſtahtas mantas to nomirruſchu Krohna Au zu p a g a ſta laulatu lauſchu Sanderia un Lawiſes Neumanna jeblahdas präffichanas irr, aizinati ar ſawahni präffichahanahm un ſlaidrahm peerabdiſcha-nahm lihds 31tam Merzim f. g. — kā pat iſſehg-ſchanas terminu nolikts, — ſchē peeteikſees. Pebz ſchī termina neweens waires ne taps peenemts. 3

Aurumuiſchias Krohna pagasta teeſa, 2. Webr. 1862.
(Nr. 154.) Peſehdetais J. Kleinberg.
(S. B.) Teeſas-ſtrihweris Berg.

Weena Zohdes maja muſcha (pee Baufkas) or lab-beem laukeem, plawahm, gannibahm, labbahm eħfahm un wehja-ſudmalahm, irr us wairak gaddeem us renti nodohdama. Klahtakas ſinnas pee taggadeja arrendatera.

C i n u a . No ſieds pateizam Devigai Križburgas dr., kā 64 rubl. preiſch Missionareem atſuhtijufe. — S.—3.

Brīh w d r i ſ t e b i .
No juhymallas-gubernementis augſas walſchanas puſſes: Collegienrat G. Blaſſe, Censor. Delgawa, kā 13ta Februar 1862.
No. 25.

A w i s c h u

peeliffums.

Missiones

Nr. 4.

s i n n a s .

1862.

Missiones sinnas no Widsemmes.

(Slattees Nr. 3.)

Behz draudses dseesmas muhsu Missiones skohlas preeskchneeks Ardeland no kanzeles sinnu dewe, ka schinni gadda tas svehtais Missiones darbs zaur ta Kunga schehlastibu iedeweess. Schis Deewa salps sawas sinnas eesahldams peeminneja Samuela wahrdus, ko tas sazzija 1 Sam. 7, 12. almini uszehlis starp Mizpas un Sennas un to nosauzis Eben-Ezer: lihds scheijen tas Kungs mums irr valihdsejjs. Jo schinni paschä gadda 25 gaddi pagahjusch, kamehr muhsu Luttera draudses Missiones beedriba, kam to brihdi Dredene par galwas pilsehtu bija, us to Kungu zerradama, sawu darbu atkal patti par few usneme, ko gan drihs 150 gaddus agraki zaur wezzu Ziegenbalgu bija sahku. Lihds 1836 Luttera draudses gan arr bes Missiones darba nedishwoja, bet zittahm beedribahm un ihpaschi Bahseles veepalihdseja. Gan eefahkumä tas darbs likkahs ka finnepa graudinsch, bet tas Kungs sawu schehlastibu neatrahwe un veepil-dija sawus wahrdus, ko winsch zaur Esaijas runnajis 54, 2. 3.: Isplatti tawas telts weetu un is-plett tawu dsihwokli, nekawees, pagarrini tawas wirwes un stiprini tawus wadsischus. Jo tu is-lehks pa labbu un va kreisu rohku un taws dsim-mums emantohs tohs paganus un dsihwohs eeksch teem pohstiteem pilsateem. Jo schodeen mums ar pasemmigu pateizibu jopeeminn, ka tas Kungs mums Preeskchindias semme gandrifs 5000 paganu dwehseles dahwinajis, kas zaur muhsu darbu tam tumfibas lehninam atrautas. Pee schahm dweh-selehm strahda 7 Missionari, kas no Ciropas aissgahjusch ar 2 valihgu — mahzitajeem (Nallatarbi un Samuel) un lihds 150 draudses kohpeejem no pashu laudim. Trankebares pilsata augstaka

skohla eetaista, kur Preeskchindias jauneklus par valihgu — mahzitajeem un draudses kohpeejem, un bes schahs wehl rohdahs 47 skohlas, kur 1047 behrneem rahda tohs deewabihjashanas zellus, kam irr ta apfohlichana schahs klahbtuhdamas un tahs nahloschas dsihwochanas. Mihlestibas dahwanas scho gaddu atkal wairak nelä 40 tuhkf. dahlderu famesas un no wissahm draudsehm, kas pee muhsu Missiones peebedrojuschas, scho reisi muhsu draudses, kas appalsch schehliga Kreewu Neisera waldishanas stahw, wissuwairak dewuschas, prohti 9 tuhkf. dahld. Tas nahk zaur to, ka Pinnu semmes Luttera draudses arridsan pirmu reisi sawu mihestibas firdi ar 2 tuhkf. dahld. tam Kungam peenessuschas. Par wissu scho schehlastibu un svehtibu sawam miyam Kungam deesgan pateikt ne warram, bet winsch mums schinni gadda neween dohdams un svehtidams, bet arri nem-dams un pahrbaudidams sawu tehwa firdi rahdijis. Bes teem 4 Missionareem, par ko pagahjuschu reisi sinnu dewu, ka neyaklausichanas dehk teem bija ja-atstahjabs no muhsu Missiones, wehl peektas Appelt aissgahjis, un no muhsu mihta jauna Missionara Kelbera, kam karsta faule un karsta firds par mas gaddeem spehkus tik lohti bij paneh-muschas, ka tam wesseloßchanas dehk bija janahk mahjäss. laikam jadohma, ka winsch juhras dibbenä augschamzelchanas meegä duss. Jo tas kug-gis ar ko winsch pehrn pawaffari us Enlanti dohmaja pahrbraukt naw atnahjis, un tapat zits kug-gis, kas tai paschä laika no Galantes us Preeskch-Indiu gahjis arr suddin suddis. Tapehz muhsu dohmas tahdas, ka tee abbi kuggi laikam lahdä tum-schä nakti dällä juhrä sagruhduschees un abbi slih-kusch. Raugi, mehs teizam laimigus tohs, kas paness un tizzam, ka, kad juhrai fawi mirroni buhs

ja-aldohd, schim mihsam brahnam sawa alga netruhzihs. Kad nu turklaht wehl peeminnam, ka bes scheem wehl diwi Missionari, Kremer s un Baierleins flimmibas deht us kahdu laiku mahjäb nahkuschi, tad faprohtams, kadeht no teem 10 Missionareem, ko pehr-gadda peeminnejam, nu tikkai 7 ta Kunga Preeschindias wihna-kalua strahda. Redseet, ta tas Kungs muhs nemdams pahraudijs, bet tomehr bes zerribas neatstahjis, jo schee pehdigi peeminneti Missionari jaw til tahlu wesselojschees, ka laikam nahloschä wassarä, sawu darbu atkal warrehs usnemt, un ta aigahju-scha Appelta weeta jouns Missionars, Mayr, ko peeminneju, scha gadda Missiones swehltös eswehitihs, jaw us Preeschindiu aigahjis. Un ja tas Kungs schehlastibu dohd, tad zerrejams, ka nahloschä gadda wehl wairak strahdneku raddisees, par ko bei-dsoht kahdu wahrdinu peeminneschu. Schinni gadda arri ta pirma grahmata muhsu paschu drikkis, ko pehrn Trankebare cetaisija, irr drikketa, prohti Luttera masais kattifis, un kahdi 30 Indus jaunekti, kas Trankebares augstala skohlä eet, turpat no muhsu Missiones drikketaja Abusch mahzahs grahmatas driskeht un seit un zittus derrigus ammatus.

Pehz beigtahm finnahn draudse dseedaja: Valoos ar sawu spehku, Tu stiprais Kungs pee mums. (Widsem. ds. gr. 542, 5. 6.), un tas pats Missiones skohlas preeschneeks Ardelanda mahzitajs eswehitijs preesch altara jaunu Missionari Mayru. Winsch tam un wissai draudsei pee fids lille ta Kunga wahrdus Apust. darb. 26, 17. 18: Es israuschu tew no scheem laudim un no teem paganeem, us kurreem es tewi taggad suhtu winnu azzis atdarriht no tahs tumfibas us to gaischumu un no ta wella warras pee Deewa, ka tee dabbi grehku peedohschahu un weenu eemantoschanu starp teem swehtiteem zaur to tizzibü eefsch manui. Ur swartigeem wahrdem winsch to jaunu Missionaru pomahajja par to, kahds effoht winna darbs un ta darba rihki un to eepreezinaja ar teem wahrdem, ka tas Kungs winnu suhtoht un israuschoht no wissahm gruhtibahm. Un kad Mayru beidoht waizaja, woi winsch scho darbu eeksch ta Kunga spehka ustiziigi gribboht vadariht, tad schis atbildeja: Es apfohlobs preesch Deewa un winna draudses, ka es scho swehtu ammatu, kas man pee paganeem

tohp ustizzehts, pehz Deewa prahta ustiziigi gribbu walkaht, to fw. Ewangeliumu pehz muhsu Luttera draudses apleezinaschanas fiuddinah, tohs fw. sakramenta pareisi isdolliht un Deewa bihjaschanä tahm dwehselehm preeschä staigaht, kas man no Deewa ustizzetas. To valihdsi man tas Kungs schehligi. Amen. Pehz tam 4 mahzitaji tam jau-nekklim rohkas uslikuschi, to eswehitijs; tas pehdigais ar Dahwida wahrdeem, Dahw. ds. 121: Un nu pazelli sawas azzis us teem kalneem, no kurrenes tew valihdsiba nahk no ta Kunga, kas debbesi un semmi darrisia. Winsch lawu kahju nelijs slichdeht, un ta pr. To wissu redsoht un dsir-dohrt gan laikam mas atraddahs Deewa nammä to, kam assaras nebirre pa waigem, un tas jaunaish Missionars mannahm azzim rahdijahs ka Step-pinch, kad tas Deewa gohdbu redsedams issau-zehs: redsi, es tahs debbesis redsu atwehrtas un ta zilwela dehlu stahwam pee Deewa labbas rohkas! Deewa wahrdus nobeidse ar Näröna swehtibu un draudses dseesmu.

Tahs paschas deenas pehzpufsedeenä tee 23 no wissadahm Luttera draudschm suhtiti missiones vezjaki sanahze Missiones skohlas nammä finnas sanemt par padarritu darbu un par darromu padohmu spreest. Missiones preeschneeks, Arlefs mahzitajs, ar karstahm un sirsingahm lubgischahm to darbu tam Kungam atwehlejis tohs no rihta un wakkara yusses sanahlusius sveizingaja ar Jesus meeu un wiannu wahrdus issauze, lat zits zittu eepashstotees un ilkates sawa weeta ap leelu galdu atsehshotees. No Krewu semmes draudschm mehs bijam diwi, Noeltingl mahzitajs no Peterburgas un es, un kaut gan tur wihri bija, kurre wahrdi un rakst i wissas Ewangeliuma draudses finnati, un kam mehs teesham newaram libdsinatees, to mehr mums kauns nebija bet preeks, kad muhs pirmä weeta, preeschneekam libdsahs sehdinaja, ta-deht ka muhsu draudses schinni gadda pahrt wissahm wairak mihlestibas dahwonas dewuschos. Man to brihdi prahta nohze ta perschina: Ak kaut man tuhkshtohsch mehles buhtu un mutte tuhkshtohsch-fahrtiga, ka Deewa teizejös es klubtu patt pirmä, pirmä weetina! Papreesch Missiones skohlas preeschneeks finnu dewe par skohlu, pee ka gan warreja nomanniht gik fmags tas Missiones arlkis. Jo no dewineem, kas gadda eesahlschanä skohla

bija, peezi bija atpakkat flattijuschees un aissgahjuschi, un tschetri ween atlifikuschi. Pee scheem 4 danahkuschi diwi, prohti tas pats jaw eeswehlights missionars Mayr un weens jauneklis no 17 gad-deem. Mayrs ar Deewa palihdsbu aston mehneschds to gruhtu Indus-wallodu tik labbi eemahzijees, ka to warreja aissuhtiht. Ohtru finnu tas pats Ardeland mahzitjs dewe par muhsu draudsehm un Missionareem Preeskhindia, ka tee klußibâ un Deewa meerâ strahdajoht un augoht, un ka tas Kungs tohs schehligi no wiffahm tahs semmes karra- un sehrgu- bresfahm paßargajis. Tas pats nebeidsams karsch, kas mums ildeenas jature prett meejas- un azzu-kahribahm un lepnigu dshwoschanu, tas winneem tur arr, un daschlahrt wehl negantaks zaur to kauschu paganisku tumfibu. Bet tas pats karra leelskungs, kas muhs wedd pee uswarreshanas, kam Jesus Kristus wahrd, kas tappis krustâ kahrits. Tas spehjigs karra-wihrs, Swehks Deews un zilweks tihrs, — tas orri winneem palihds uswarreht un wirsû palist. Behz tahdahm sianahm daschadi padohmi tappe issazziti un apdohmati. Pirmu padohmu: woi nebuhtu labbi un augligi, kad muhsu Missiones beedriba ar Chrmansburgas beedribu kohpâ strahdatu, labpraht peenehme, ja ween Chrmansburgas preeskneeki tai paschâ prahktâ stahw. Ohtram padohmam: lai arri tahdus muhsu Missiones skohlâ usnentu, kas wehl naw dsklaki flohloti, ja tee ween no Kristus mihlestibas tohp dshiti, arridsan neweens pretti nerunnaja, jo tas jaw irr daschureisi darrichts, ja tee tahdi usnemmami ween deesgan jouni un ar wehri-gahm galwahm us wallodu mahzishanohs apdah-winati. Jo diwas gruhkas wallodas, Indus un Calenderu walloda, fatram Preeskhindias Missionaram jasaproht, un weens wez Missiones tehwssalka: ikkatram Missionaram, kas tahs tautas wallodu, kam winsch to preezas-wahrdu fluddina, newarr pareisi eemahzites, bij labbak no Missiones darba atstohtees un tam Kungam zittadi falpohi, neka tahs mihlestibas dahwanas welti tebreht, par ko labbaku strahdneku ta Kunga wihna kalmâ warretu derreht. Tahdus un wehl zittus padohmns issazzija un labbi apdohmatus peenehme jeb nepe-nehme libds wakaram un ohtrâ deenâ no rihta libds pussdeenai. Gon falda bija ta farunnashanohs par debbesu walstibas lectahm, gon salda ta brah-

lischka eepasishchanohs un mihlestiba ar daschu wihru, par ko jadohma: Mehs towu mihi wai-dsinu Schê wairs ne redseim, Kad aiseesim us muhschibu, To atkal pasihsh! un daschu reissi firds edeggahs ka teeml us Emmaüs zello. Sawam Kungam pateikdam darbu heiguschi, abbus walkar-ruus pawaddijam atkal sawadâ garrisâ baudishanâ.

(Turpsikam beigum.)

Missiones stahsts.

Kahdâ sa-eeschanâ Seemel-Amerikâ, kurrâ par missiones buhschanu farunnajahs, kahds krischts Indianers sawu runnu ar scheem wahrdeem heidse: Man schkeet, ka schinni paschâ nammâ buhs man-nim atrohnamâ kahds kungs, kahds lohti fkaists, kahds brihnum bailigâ kungs. Winsch pee laudim labraht ne ißeet, es winnu jaw fenn ne esmu redsejis. Man bail, ka winsch pa dauds ilgu laiku aiegullahs, winnam peenahktobs gan beesat rahditees. Schim fungam irr wahrds selts. Nu selta kungs, woi juhs taggad te effat, jeb woi mahjâs gulleit sawâ dselschu schkriftâ? Nahzeet tak ahrâ, mihtais selta kungs, un palihdseet mums scho leelu un augstu darbu strahdahrt, ka wissai raddibai Kristus ewangeliums tohp fluddinahs. Redseet tak, ka juhsu balsais brahlis, tas fudra ba kungs, tik dauds labba schinni pasaulâ padarra, kamehr juhs snaudeet. Nahzeet tak ahrâ, mihtais selta kungs! Redseet, juhsu masokais brahlis, tas farkans kappera kungs, tas wissur redsams. Juhsu masais brahlis tell wissur ap-fahrt un darra, zik winsch ween spehj. Kam tad juhs orri ne nahzeet ahrâ, mihtais selta kungs? Nu kad juhs paschi ne gribbeet nahkt un muhsu preeskchâ rahditees, tad suhheet mums sawus krel-lus, kahdu papihra naudu. — Kadu no scheem trim fungem tu gan faulsi, lai winsch towâ weetâ et pee paganeem?

Gr.

Missiones dseefma.

Meld. Al Jerusaleme mohdes.

Jesu, Lehnin, farro, uswarr! Ka appalsh tew wiss, paleek, padarr, kas dshwo plaschâ pasaulâ! Aug' us taweeem leezineekeem; Taws dshwib's spehks, lai pild ar preekeem Tohs, kas wahrgst wissâ semmit! Paklauf ko lubgujchees, Un dohd drehs isdohtees! Amen, Amen! Lai slawefjam, Un pateizam, Alleluja tam Lehninam!

K-d.

S i n n a.

Mihlestibas dahwanaas preeksch missiones paganu
starpa no 1ma Juhka 1861 lihds 31mam
Dezemberim 1861.

No	Dinburgas	draudses	24	rb.	76½	fp.
"	Sailfas	"	15	"	"	"
"	Dundangas	"	110	"	"	"
"	Muischazeema	"	3	"	"	"
"	Wahmes	"	1	"	15	"
"	Was Zwandes	"	1	"	50	"
"	Landes	"	3	"	"	"
"	Wahnes	"	28	"	80	"
"	Saldes	"	140	"	"	"
"	Dohbes	"	21	"	"	"
"	Grohbines	"	19	"	65	"
"	Dalbes	"	26	"	"	"
"	Salwes	"	13	"	12½	"
"	Bauslas	"	15	"	"	"
"	Baldohnes	"	3	"	"	"
"	Jelgawas	"	192	"	55¼	"
"	Minflas	"	27	"	"	"

tohpā 644 rb. 54½ fp.

No Jelgawas Latv. pilsata mahzitaja Schulza no
Augusta libds Jaunvarīj 1862 atsuhtiti

644 rb. 54½ fp.

no	Sikkles	draudses	6	"	"	"
"	Sezzes	"	7	"	"	"
"	Sohdu (Sessau) dr.	"	1	"	"	"
"	Jelgawas Latv. pilsata dr.	"	10	"	50	"
"	Padderes dr.	"	1	"	"	"
"	Nihzes	"	3	"	"	"
"	Wentspils dr.	"	10	"	"	"
"	Diggenajes dr.	"	58	"	"	"
"	Rehweles Latv. un matrohischeem	"	8	"	"	"

Pavissam 749 rb. 4½ fp.

Jelgava, 30. Janvarī 1862.

C. Neander,
Jelgawas mahzitajs.

Labbibas un prezzi tirgus Rīhgā tai 10. Webruari un Leepajā tai 10. Webruari 1862 gaddā.

M a k f a j a p a r :

1/3	Tschetw. (1 pñhru) rudsu	210	libds	2	45	2	50						
1/3	" (1 "	325	-	3	60	3	80						
1/3	" (1 "	meeschu	170	1	95	2	-						
1/3	" (1 "	ansu	120	1	30	1	20						
1/3	" (1 "	stewu	300	3	25	2	50						
1/3	" (1 "	rupju rudsu milt.	2	45	2	50	1/2	" (20	dselses	1	-	1	10
1/3	" (1 "	bihdetet.	325	3	50	3	-	" (20) tabaka	1	25	1	35
1/3	" (1 "	lweeschu mil.	4	50	4	25	" (20) schékihtu appinu	-	-	3	-	
1/3	" (1 "	meeschu putr.	2	75	3	-	" (20) schah. zuhlu gall.	-	-	2	20	
10	puddu (1 birkanu)	seena	. 400	4	50	3	-	" (20) frohna limu	2	40	2	-
1/2	" (20 mahrz.)	lweestra	450	4	70	4	-	" (20) brakla limu	1	15	1	20

Sluddinaschanas.

Katri hnes muifchā, 13 werstes no Jelgawas,
warr dabbuht itt labbi isdedsinatus steegeles 11 rub.
50 kap. par weenu tuhstoti steegele.

1

Ahnes muifchā, 6 werstes no Jelgawas, warr
puhreeneeki (kalpi) weetas dabbuht prett labbu lohni un
deputati. Klahtakas finnas warr dabbuht pec Ahnes-
muifchās pagasta skrihwera funga, namā Nr. 4. wezzā
e elā (Altstraße).

1

Krohna Penkules muifchā no 23 fchā Aprila
f. g. peenā-nohmaschana us arrendi dabbujama.

2

No Zugeem f. g. Bielleste muifchā (Versemünde).
Dohbeles klahtumā, tohp 2 mahjas us renti atdohtas.
Klahtakas finnas pec

2

Muischās waldischanas.

Schē tohp finnams darrihts wisseem, kam seewischē
drehbes wajadfigas, ka Jelgawa leelā eelā, kaupman
na Lohnerta nammā, ehrbegi weenu treppi augšā, tāhs
tohp pehz mohdes kohschi un ne dahrgi taisitas. Kas
proht labbi schuht warr arri tur wiffadu seewischē
drehbu peegreeschanu (schinniti) pehz mudddelehm eemah-
zites.

2

Na ppa frohgs ajs Annas wahrteem ar sehts-
ruhni un schenkeschanas rekti tohp vahrohts. Kla-
htakas finnas pec jaimeela minnetā frohga.

2

Palkali- un limu-dstju pahrdohschana Rengē-
ragga pabrikā no wiffadeem nummureem un sorteim
preekschā avgehyba, tilkleem, maiseem u. t. j. pr. irr
Rīhgā Rungu eelā, teesham prettim bēkeram kalk-
brenneram, kur pa namma durwim ja-e-eet, un
pabrdohschana irr appalschejā tāschā pa labbu rohku
pec

3

R. John Hafferberg.

M a k f a j a p a r :

Rīhgā.	Leepajā.	Rīhgā.	Leepajā.
R.	R.	R.	R.
1/2 puddu (20 mahrz.)	dselses	1	-
" (20 "	tabaka	1	25
" (20 "	schékihtu appinu	-	3
" (20 "	schah. zuhlu gall.	-	2
" (20 "	frohna limu	2	40
" (20 "	brakla limu	1	15
1 muzzu limu fehlu	. 6 1/4 libds	9	8
1 puddu farlanas fahls	. 12.50	13	-
10 " halas rupjas fahls	. 5	50	4
10 " halas rupjas fahls	. 5	-	75
10 " " smallas "	. 5	-	4
			75

British driffebi.

No juhmaslas-gubernements augstas waldischanas pusses: Collegienrat G. Blaese,ensor. Jelgava, tai 13ta Webruari 1862.

No. 26.